

ŠETNJA KROZ PROŠLOST VINKOVACA

Šesnaest učenika osmih razreda koji pohađaju dodatnu nastavu iz povijesti ili dodatnu nastavu iz geografije zajedno s njihovim mentorom Milenkom Zovkom, profesorom mentorom, uputili su se u četvrtak 18. rujna 2014.

u središte grada kako bi bolje upoznali povijest naših Vinkovaca pod vodstvom licenciranog turističkog vodiča.

S nama su se u obilazak uputili i učenici OŠ Josipa Kozarca i OŠ Ivana Mažuranića. Upoznavanje sa značajnim osobama započeli

smo nakon okupljanja ispred Glazbene škole Josipa Runjanina.

Nakon što nam je vodič opisao što ćemo posjetiti i koje ćemo povijesne osobe susresti, naš povratak u prošlost započeli smo ulaskom u prostorije Glazbene škole u kojima nas je dočeka sam skladatelj hrvatske himne Josip Runjanin koji je upravo pokušavao skladati "Lijepu našu" pa nije obraćao previše pažnje na naš ulazak u prostoriju.

Nakon što smo saznali kako je nastala hrvatska himna, krenuli smo prema Trgu bana Josipa Šokčevića. Ban Šokčević dočeka nas je duboko zadubljen u knjige u kojima je pokušavao pronaći način kako vratiti hrvatski jezik u uporabu nakon teškog razdoblja germanizacije.

Sznali smo da je naš ban Šokčević bio dobar prijatelj s drugim hrvatskim velikanom banom Josipom Jelačićem, a na bansko mjesto došao je na prijedlog biskupa Strossmayera

Kroz Veliki park uputili smo se prema zgradi Gradskog

muzeja Vinkovci ispred koje je jedan čovjek nervozno cupkao. Sznali smo da je u pitanju Matija Antun Relković, naš davni sugrađanin koji pokušava smisliti način kako Slavonce izvući iz zaostalosti u kojoj su bili zbog čestih ratova s Turcima. Uskoro mu je napamet pala ideja da napiše djelo "Satir iliti divji čovik" koje

je steklo veliku popularnost u puku. Navedeno djelo započinje slavnim stihom "Slavonijo zemljo plemenita / vele ti si lipo uzorita". O strahu koji je zavladao kad je pred nas iskočio zamaskirani satir, pisat ćemo nekom drugom prilikom.

Došlo je vrijeme i da posjetimo svojevremeno najmoćnije ljude svijeta – rimske careve Valentinijana i Valensa, također

naše sugrađane. Zatekli smo ih u lapidariju muzeja gdje se odmaraju zajedno sa svojom gardom i slugama. Budući da carevi uvijek imaju nekog važnog posla, zamolili smo ih za nekoliko fotografija i krenuli smo prema Meraji na kojoj se nalazi najstarija građevina našeg grada – crkva svetog Ilije.

Na Meraji smo upoznali hrabrog borca protiv Osmanlija Vida Šrlića koji je održao kratki govor u kojem nas je upoznao s poteškoćama

koje njemu i drugim Hrvatima zadaje osvajačka vojska Sulejmana Veličanstvenog. Vid je duhovito zaključio da se situacija na bojištu mijenja pa da žuri pogledati televizijsku seriju i vidjeti koje strateške poteze planira povući njegov glavni neprijatelj Sulejman.

Put nas je dalje vodio prema Bosutu pored kojeg je zamišljeno sjedio jedan književnik i jedna mlada djevojka. Djevojka je čitala knjigu, a književnik je nešto pokušavao zapisati u čemu ga je naš dolazak vjerojatno malo omeo.

Naš vodič nam je rekao kako je u pitanju ni više ni manje nego još jedan naš poznati sugrađanin Josip Kozarac koji upravo piše o djevojci Teni. Ukratko smo upoznali život i rad Josipa Kozarca, a budući da je on pisao o Teni, naša Tena nije mogla propustiti priliku da se s njim i fotografira.

Mi ostali još uvijek čekamo kada će neki naš slavni književnik nazvati knjigu našim imenom.

Naravno, šetnja prošlošću našega grada nikako nije mogla proći bez prisjećanja da je naš grad - grad s najdužom poviješću u Europi. Ona je duga preko 8000 godina. Premda nije na ovom prostoru cijelo to vrijeme bio grad, neprekinuta naseljenost na prostoru današnjih Vinkovaca seže do čak 6000 godina prije Krista.

Upravo zato uz obale Bosuta dočekali su

nas prдавni stanovnici koji su se bezuspješno trudili zapaliti vatru trljajući štap o štap. Bilo je prijedloga da im damo

upaljač, ali budući da ti naši davni sugrađani ne bi znali što je to, ostavili smo ih u njihovu poslu.

Naša završna postaja bila je obnovljena rodna kuća Ivana Kozarca na Krnjašu. Budući da je u obilasku i upoznavanju prošlosti grada sudjelovalo više od stotinu učenika, morali smo malo pričekati kako bi grupa koja je prije nas ušla u kuću iz nje izašla. To slobodno vrijeme iskoristili smo za razgovor i razmjenu dojmova.

U dvorištu rodne kuće Ivana Kozarca dočekala nas je najprije Garavušić koja je pročitala jedno kratko pismo, a potom i sam Đuka Begović o kojem smo saznali da je bio bećar i da je živio u Ulici Ivana Gundulića.

Lik Đuke Begovića izvrsno nam je približio glumac Vlado Andrić za kojeg smo se kasnije složili da je bio najupečatljiviji od svih povijesnih

likova koje smo u šetnji gradom susreli.

Poslije Đuke, koji nas je dočekao na trijemu, ušli smo i u rodnu kuću književnika koji je napisao Đuku Begovića, a to

je Ivan Kozarac. Ivan je sjedio uz prozor i šutio, a mi smo pomalo s nepovjerenjem hodali iznad prozirnih ploča ispod kojih se nalaze arheološki nalazi pronađeni na mjestu rodne kuće. Ne možemo reći da nas se nije dojmio način na koji je obnovljena rodna kuća Ivana Kozarca jer napokon i u Vinkovcima imamo ono što imaju brojni europski gradovi.

Najprije smo saznali nešto o onom što se nalazi ispod nas, kao npr. razliku u veličini ljudi kroz različita povijesna razdoblja što nam prikazuju grobovi ljudi pronađeni na mjestu rodne kuće.

Poslije smo saznali da je Ivan Kozarac i rođen, i živio, i umro u toj kući. Nažalost, umro je vrlo mlad u dobi od samo 25 godina. Također smo saznali da

je bio nesretno zaljubljen u izvjesnu Mariju pa možemo govoriti o vinkovačkim Romeu i Juliji.

Posjetom rodnoj kući Ivana Kozarca i upoznavanjem s njegovim radom i životom završili smo ovo lijepo putovanje u prošlost Vinkovaca.

Zahvaljujemo svima nadležnima u Gradskom poglavarstvu Vinkovaca, Turističkoj zajednici grada Vinkovaca, glumcima i svima drugima koji su nam omogućili da na ovako slikovit način upoznamo prošlost našeg grada.

povjesničari i geografi
OŠ Vladimira Nazora Vinkovci

